

ПОГОДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

_____ Людмила ЛУЗАН

23.09.2024

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор КВНЗ «Харківська академія
неперервної освіти»

_____ Любов ПОКРОЄВА

23.09.2024

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації за темою

***«Пріоритетні аспекти у навчанні (викладанні) історії та
правознавства»***

“ Priority aspects in learning (teaching) history and jurisprudence”

Розроблено проєктною групою (науково-педагогічні працівники КВНЗ
«Харківська академія неперервної освіти») у складі:

Астахова М.С., завідувач кафедри соціально-гуманітарної освіти, к.пед.н.

Яковлєв П.О., старший викладач кафедри соціально-гуманітарної освіти, к.ю.н.

Освітню програму розроблено на основі освітньої програми підвищення кваліфікації за
темою *«Розвиток загальних та професійних компетентностей учителя(викладача) історії
та правознавства відповідно до професійного стандарту вчителя ЗЗСО»* (25.12.2023)

СХВАЛЕНО

Протокол засідання

кафедри соціально-гуманітарної освіти

20.09.2024 №2

1.1. Загальні положення

Освітня програма підвищення кваліфікації за темою «Пріоритетні аспекти у навчанні (викладанні) історії та правознавства» є складовою Комплексної програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників з історії.

1.2. Актуальність програми обумовлена необхідністю підвищення кваліфікації вчителів/викладачів історії та правознавства в контексті вимог Професійного стандарту за професією «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (наказ МОНУ №1225 від 29.08.2024), концептуальних засад реформування історичної освіти в системі загальної середньої освіти (наказ МОНУ №1072 від 30.07.2024), відповідно до нових методик згідно з Концепцією реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року та типовою програмою підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти (наказ МОНУ № 904 від 12.10.2022) та на основі науково-обґрунтованих підходів до навчання дорослих.

1.3. Мета освітньої програми курсів підвищення кваліфікації полягає у розвитку професійних компетентностей учителів/викладачів історії і правознавства у контексті вимог Професійного стандарту за професією «Вчитель закладу загальної середньої освіти» та сучасних тенденцій розвитку історичної й правової освіти.

Завдання:

- забезпечити розвиток загальних і професійних компетентностей вчителів/викладачів історії та правознавства закладів загальної середньої, фахової передвищої, професійно-технічної освіти.
- поглибити й розширити знання вчителів/викладачів історії та правознавства закладів загальної середньої, фахової передвищої, професійно-технічної освіти з теорії і практики навчання, що забезпечує якісні зміни в організації освітнього процесу та створює передумови для інноваційних перетворень у сучасній шкільній системі;
- активізувати розвиток значущих професійних якостей вчителів/викладачів історії та правознавства закладів загальної середньої, фахової передвищої, професійно-технічної освіти;
- удосконалити вміння вчителів/викладачів історії та правознавства закладів загальної середньої, фахової передвищої, професійно-технічної освіти відповідно до основних напрямів державної політики, її європейського вектора розвитку;
- поглибити й розширити теоретичні знання із фахових і психолого-педагогічних дисциплін.

1.4. Форма навчання – дистанційна, очно-дистанційна

1.5. Структура освітньої програми

- Модуль 1. Сучасні нормативні та концептуальні вимоги до організації освітньої діяльності
- Модуль 2. Основні засади оновлення змісту освітньої діяльності
- Модуль 3. Сучасні підходи до організації освітнього процесу
- Модуль 4. Діагностико-аналітичний

1.6. Очікувані результати

МОДУЛЬ 1. Сучасні нормативні та концептуальні вимоги до організації освітньої діяльності

Очікувані результати охоплюють

Знання й розуміння:

- норм і законів про освіту;
- сучасних тенденцій розвитку освіти загалом;
- нормативно-правових основ, законодавчих актів у сфері базової середньої освіти;
- сутності Концепції Нової української школи;
- сутності основних ідей, принципів побудови Державного стандарту повної загальної середньої освіти;
- планування освітньої діяльності в закладі загальної середньої освіти;
- академічної свободи вчителя в організації освітнього процесу.

Уміння:

- організовувати освітній процес відповідно до вимог законодавства;
- визначати предметний зміст і послідовність його опрацювання з урахуванням вимог державного стандарту базової середньої освіти, типової освітньої програми для 5-11 класів закладів загальної середньої освіти (освітніх програм, укладених науковими установами, іншими суб'єктами освітньої діяльності, що затверджені у відповідному порядку);
- ефективно взаємодіяти й працювати в команді.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- гуманістична спрямованість освітнього процесу;
- дитиноцентризм, цінність особистості;
- готовність до реалізації сучасних цілей освіти;
- професійна мобільність та гнучкість;
- усвідомлення необхідності постійного професійного розвитку;
- відданість ідеї щодо значущої участі в освітньому процесі усіх учнів;
- просування демократичних цінностей (повага до багатоманітності, право вибору, формування спільноти, полікультурність).

МОДУЛЬ 2. Основні засади оновлення змісту освітньої діяльності

Очікувані результати охоплюють

Знання й розуміння:

- сутнісних характеристик сучасних підходів до навчання в Новій українській школі;
- спільних і відмінних рис проблемного й проєктного навчання;

- сутності та принципів діяльнісного підходу в навчанні та інструменти його реалізації в освітньому процесі;
- стратегій розвитку критичного мислення та когнітивної гнучкості.

Уміння:

- організовувати педагогічну діяльність на засадах сучасних підходів до навчання в НУШ;
- реалізовувати принципи діяльнісного підходу, застосовувати діяльнісні методи навчання та різноманітні інструменти діяльнісного підходу в освітньому процесі;
- реалізовувати визначені підходи до організації сучасного освітнього процесу в умовах очного, дистанційного й змішаного навчання;
- аналізувати, добирати та застосовувати компетентнісно орієнтовані завдання;
- добирати ефективні методи формування колективної відповідальності, розвитку критичного мислення й когнітивної гнучкості;
- створювати рефлексивне навчальне середовище.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- готовність застосовувати сучасні підходи до навчання в Новій українській школі;
- усвідомлення необхідності професійної мобільності й гнучкості;
- розвиток здатності планувати освітній процес на засадах Концепції Нової української школи.

МОДУЛЬ 3. Сучасні підходи до організації освітнього процесу

Очікувані результати охоплюють

Знання й розуміння:

- сучасних тенденцій розвитку науки, цивілізаційних змін;
- принципів академічної свободи вчителя;
- видів та етапів планування освітнього процесу;
- змісту предмету й методик його викладання;
- особливостей реалізації різних видів навчальної діяльності в освітньому процесі;
- компетентнісного підходу до оцінювання результатів навчання учнів;
- визначальних характеристик освітнього середовища;
- цифрових технологій та електронних освітніх ресурсів для навчання учнів предметів історичного спрямування, їх оцінювання та організації їхнього самоконтролю, відстеження прогресу учнів у навчанні;
- вітчизняних освітніх традицій та здобутків кращих міжнародних освітніх систем.

Уміння:

- орієнтуватися в структурі загальних результатів навчання здобувачів освіти та орієнтирах для їх оцінювання в освітній галузі;
- визначати послідовність досягнення результатів навчання учнів з історії;
- інтегрувати сучасні тенденції розвитку науки, цивілізаційних змін у зміст навчальних предметів;

- проектувати навчальні заняття на основі модельних навчальних програм та навчальних програм, затверджених педагогічною радою закладу освіти, календарного планування.
- здійснювати діагностику готовності учнів до навчання, інтерпретації результатів виконання практичних завдань; пошуку та добору технологій, методів, інструментів та засобів навчання; розробки системи освітньої взаємодії на уроці в НУШ;
- застосовувати міжпредметні зв'язки та інтеграцію навчальних предметів/інтегрованих курсів;
- добирати традиційні та інноваційні методики навчання;
- використовувати безпечне освітнє цифрове середовище для організації та управління освітнім процесом, організації групової взаємодії, зворотного зв'язку;
- упроваджувати в практику роботи здобутки кращих міжнародних освітніх систем.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- власного професійного розвитку педагога в умовах змін системи освіти та законодавчого забезпечення; визначення відповідності власних професійних компетентностей чинним вимогам.
- партнерської взаємодії та співпраці з суб'єктами освітнього процесу;
- створення кейсів з навчальних предметів з метою підвищення якості викладання та навчання;
- особистісної орієнтації на підвищення рівня власної дидактичної компетентності;
- планування освітньої діяльності, самостійної розробки дидактичних матеріалів; формування умов досягнення успішного результату практичної діяльності, виховання ціннісного ставлення до особистісних здобутків навчання

1.7. Перелік компетентностей, що може набути та/або розвинути слухач за умови успішного засвоєння програми

A2 Предметно-методична (здатність моделювати зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання із застосуванням сучасних освітніх технологій навчання історії та правознавства визначених державними стандартами освіти; здатність добирати і використовувати сучасні й ефективні методики і технології навчання здійснювати);

A3 Інформаційно-цифрова (здатність ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) ресурси);

Г3 Оцінювально-аналітична (здатність здійснювати оцінювання результатів навчання здобувачів освіти; здатність аналізувати результати навчання здобувачів освіти).

КУРИКУЛУМ

за освітньою програмою за темою «Пріоритетні аспекти у навчанні (викладанні) історії та правознавства»

№ з/п	назва модуля	к-ть годин
1.	Сучасні нормативні та концептуальні вимоги до організації освітньої діяльності	6
2.	Основні засади оновлення змісту освітньої діяльності	18
3.	Сучасні підходи до організації освітнього процесу	32
4.	Діагностико-аналітичний	4
	Разом за модулями (годин/кредитів)	60 год/2 кредити

Курикулум є основою для складання навчально-тематичного плану, робочої навчальної програми / РНТП / розкладу навчальних занять, що оприлюднюються на сайті КВНЗ «Харківської академії неперервної освіти».

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

за освітньою програмою з теми «Пріоритетні аспекти у навчанні (викладанні) історії та правознавства»

Назва модуля	№ теми	Назви тем	Умовні позначення компетентностей, що розвиваються	Усього годин
І. Сучасні нормативні та концептуальні вимоги до організації освітньої діяльності	1.1	Сучасна українська школа на шляху змін	Д1, Г1.2	2
	1.2	Регламентуючі нормативні документи функціонування освіти України в умовах воєнного стану	А2.1	2
	1.3	Концептуальні засади реформування історичної освіти в системі загальної середньої освіти	А2.1	2
	Разом годин на модуль			6
ІІ. Основні засади оновлення змісту освітньої діяльності	2.1	Розвиваємо інноваційну компетентність педагога	Д1.3	2
	2.2	Планування професійного розвитку педагога в контексті професійного стандарту учителя ЗЗСО	Д1	2
	2.3	Сучасні підходи до навчання учнів шкільних курсів правознавства	А2	2
	2.4	Сучасні тренди в освіті. Формування системного і	А3.1, А2.1	2

		критичного мислення вчителя історії та правознавства		
	2.5	Розвиток геопросторового та системного мислення на уроках історії	A2	2
	2.6	Краєзнавчий простір історичних досліджень в умовах дистанційного навчання	Г1.1,	2
	2.7	Розвиток когнітивних умінь засобами історичної освіти в умовах змішаного навчання	A2.2	2
	2.8	Громадянська і соціальна компетентності у контексті професійного стандарту вчителя ЗЗСО	A2.2	2
	2.9	Сервіси та платформи для організації освітнього процесу з історії та правознавства в дистанційному формат	A3.2, A3.3	2
	Разом годин на модуль			18
III. Сучасні підходи до організації освітнього процесу	3.1	Гнучке навчання: як організувати якісний освітній процес в умовах війни	Г1.2	2
	3.2	Як заохочувати учнів до активної роботи під час дистанційного навчання (на прикладі уроків історії)	Б3	2
	3.3	Сучасний дизайн компетентісно орієнтованого уроку історії та правознавства	A2.4, Г1.2	2
	3.4	Розв'язання практичних ситуацій в курсі правознавства	A2.1, A2.4	2
	3.5	Створення онлайн-середовища для успішної підготовки учнів/студентів до НМТ з історії України	A3.2, A3.3	2
	3.6	Штучний інтелект як прийом розвитку критичного мислення учнів в контексті вивчення історичних курсів	A3.2, A3.3	2
	3.7	Віртуальна та доповнена реальність як інноваційна технологія навчання історії	A3.2, A3.3	2
	3.8	Знайомство з інформаційним правом: ключові положення, принципи та норми	A2.1	2
	3.9	Дотримання прав та свобод людини та громадянини в мирний час та в умовах правового режиму надзвичайного або воєнного стану	A2.1, Б2	2
	3.10	Конструювання та оцінювання компетентнісних завдань на уроках історії	A2.1, Г3	2
	3.11	Оцінювання рівня сформованості навчальних компетентностей на уроках історії	Г3	2
	3.12	Візуалізація правових знань: навчання з ТікТок?	A3.2, A3.3	2

	3.13	Аналіз різноманітних життєвих ситуацій відповідно до дії правових норм	A2.1	2
	3.14	Інформаційна безпека учасників освітнього процесу	A3.1	2
	3.15	Чинний український правопис: загальна лексика сучасного педагога	A1	2
	3.16	Інклюзивне навчання в ЗЗСО: кроки до успішної реалізації	B1	2
	Разом годин на модуль			32
IV. Діагностико-аналітичний	4.1	Настановне заняття. Вхідне діагностування		2
	4.2	Підсумкове тестування		2
	Разом годин на модуль			4
Усього (годин/кредитів):				60 год/2 кредити

